

voren ó estimulan por su parte las averiguaciones encaminadas á desenterrar tantas memorias perdidas; y apoya, como es de esperar, todas estas iniciativas y estos trabajos la autoridad superior de la Provincia.

Hora es ya de que, al abandono y desidia de los antiguos, supla la actividad y entusiasmo de los modernos guipuzcoanos, para enaltecer cual merece el nombre de la que no en vano ni sin justos títulos ostentó en tiempos más gloriosos por mote de su escudo el ya olvidado lema:

«Fidelissima Vadulia nunquam superata».

JUAN CARLOS DE GUERRA.

Mondragón, Noviembre de 1896.

A M A

NEURE ADISKIDE LAZTAN ON FRANZISKO OZERIN, GATZAGAKO ABADE
JAUNARI BERE AMAREN ERIOTZEAGAITIK

Adiskidea, damuz beterik
Gaur zugan gogoratuaz,
Amaren doiak gura neuskizuz
Goratu negar-kantuaz;
Baña, nik *ξ*zelan kantau daiketzut
Itzak egoki neurtuaz,
Zer dan ama bat semechoari
Bularra biot osuaz,
Emon da emoten dagoanean
Azturik bere buruaz,
Zoratzen dala laztanka pozez
Aiñ ondorengo gozuaz?

*ξ*Zelan kantau nei zelako begitz
Dakusan bere umea!
¡Ze atsegīñaz zartzarorako
Kerizpegarri maitea!
¡Ze aukerakaz ikusten daben
Etorkizuna berea!
¡Ze jolasakaz besartetutene
Landara guri gaztea!
¡Eta ze gogoz bere on arren
Artu edonoz nekea!
¡Gogoraturik bera jakola
Erraietako lorea!!!

Ak bai, zainduten dabela zintzo
 Gau ta egun lora dontsua,
 Izotzen batek galdu eztayon
 Datorrenean negua,
 Ak bai, daukala lora arentzat
 Ardura berarizkua,
 Ak bai, otzitzen bada baturik
 Emoten deutsa berua,
 Ak bai, udea datorrenean
 Ipar aiñecho lekua,
 Ill eztakion biotz erdiko
 Biotz zorionekua.

Arek gogoa beste lekutan
 Lurrean eztau ipinten,
 Amak ez daki semea maite
 Noraño daben egiten;
 Pelikanoak bere odolaz
 Umeak badauz aziten,
 Eta onegaz entzun orduko
 Edozeiñ bada arritzen,
 Adiskidea ñzer gichiago
 Amagan dogu ikusten
 Umeak gaitik eurak badabez
 Eurrez biziak galduen?

Ezin neike nik ze andia dan
 Azaldu amatasuna,
 Nire biotzak bakarrik daki
 Zelan dan aitatasuna;
 Baña onek ñnon umeentzat dau
 Amaren maitatasuna?
 ñNon aren chera, non aren laztan,
 Non aren apatztasuna?
 Ichasorratzak Iparrerako
 Badauka zaletasuna,
 Ama semezk onak badira
 ñNon dago naieztasuna?

Zeuk gaur ondo ta ondo dakizu,
 Ze bakotasun andia,

Geratu jartzun echean amak
 Utsitutean aulkia;
 Agaz berrogei urtean euki
 Izan badozu gloria,
 Bere begiak ichiagaz bat
 ñEchatzun eche guztia,
 Illun gelditu, zirudiala
 Upa bat bizi bizia,
 Aise bolada batek amatau
 Baleutsu legez argia?

Gaur ñezdakusu isilltasun bat
 Illuna zeure echean,
 Basamortuan ikusten dana
 Udea amaitutean,
 Choriak doaz orduan damuz
 Leku obien atzean,
 Dakuselako negu gogorra
 Datorkuela ostean,
 Ta zure amak zeruetara
 Eriotzeak jotean,
 Ez dan iges ein negarrez urtzen
 Zeu ichi arren lurrean?

Orresegaitik pozik bagarik
 Gaur sartzen zara echera,
 Ez dozulako nok egin lengo
 Ongi etorri ederra,
 Amak gomutan ikutzen deutsu,
 Baña, ez urten atera;
 Ta begiratu arren zuk miñez
 Au egoten zan oera,
 ñAi! an ez dago, egunak dira
 Egin ebela atera,
 Arimeak uñ egiñikoan
 Eroateko lurpera.

An bere gauzak balar, geldi ta
 Isilllik dozuz billatzen,
 Zeintzui deutsezun mututasunaz
 Diñotsuen au aituten;

«Ai! ugazaba, echekoandreak
 Gaur ez gau erabilliten,
 ¿Zer gertetan da eche onetan
 Beragaz zer da jazoten,
 Zure zotiñak dantzuguz baña
 A ezpadogu sentitzen,
 Isilltasun au ¿nondik sortu da?
 ¿Zek zaitu minberatutene?»

. . . . .

Adiskidea, laguntzen deutsut
 Soilltasun illun orretan,
 Zuk artu dozun tamal andia
 Andiena da benetan;
 Senide ur bat baga aurkitzen
 Gaur zara mundu onetan,
 Danak guztiak largau zaitue
 Batel bat ichasoetan,
 Oi daben legez arrantzaleak,
 Deslai ichiten sarritan,
 Abietean larri aldian
 Euren buruak salbetan.

Beste ainbeste gaur zugaz bere
 Niri jat begitanduten,
 Olatu garratz artean deslai
 Bakarrik zaitut ikusten,
 Burutantziño batek emendik,
 Besteak bestetik joten
 Zaitue, eta zure biotza
 Baimenak dabe larritzen,

Ta larritasun orreik ariman
 Zeinbat zaituen estutzen,
 Ezin dot esan zotinka eta,
 ¡¡Nago isilllik puskaten!!!

. . . . .

Intziria ta guzti bere nik,
 Gaur deutsut lagundu gura,
 Barreka sarri nachatzulako
 Alboan izan laguna;
 Eta lagun bat izango bada
 On ta gachean ziurra,
 Jaso bear dot neure biotz au
 Zeugaz batera Zerura,
 Eskatze arren amarentzako
 Anglo zoriontasuna,
 Baldin garbitzen badago beian
 Erruen ezaintasuna.

Adiskidea, bene benetan
 Gogoan eukitekoa
 Izango jatzu zezeillaren¹
 Egun azkenengokoa,
 Urte danetan lenengo illun
 Jarriko deutsu barrua,
 Baita argitu berak egindo
 Deutsu barriro gogua,
 Bururaturik Kristogan zelan
 Ill jatzun ama gozua,
 Bere illtea izan dalako
 Eriotza bat dontsua.

FELIPE ARRSE TA BEITIA.

Ochandion, 1899-ko Martian.

